ΤΑ ΑΠΛΥΤΑ ΤΩΝ ΕΣΤΕΜΜΕΝΩΝ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ

Ὁ ἐξάψαλμος τῆς Μαρίας Θηρεσίας. Ἕνας μονάρχης χωρὶς καρδιά. Τὸ πρωϊνὸ ξύπνημα μὲ τὴ βρεγμένη πετσέτα. Παροιμιώδης ἁπλυσιὰ καὶ ἀκαθαρσία. Ὁ Μέγας Φρειδερῖκος καὶ ἡ γυναῖκες. Ἡ σχέσεις του μὲ τὴ σύζυγό του. Οἱ «Μινιὸν» τῆς Πρωσσικῆς Αὐλῆς. Ἀγῶνες ταχυφαγίας καὶ πολυφαγίας. Οἱ φίλοι τοῦ βασιλέως καὶ ἡ προλήψεις του. Ἡ φάρσες τοῦ βασιλέως. Μιὰ ἐπιθυμία του ποὺ δὲν ἐξετελέσθη, κ.τ.λ.

Μ. Φρειδερῖκος, ὁ γνωστὸς βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας, ὁ ὁποῖος μόνος ἀπὸ ὅλους τοὺς ἡγεμόνας τοῦ οἴκου του ἔλαβε τὸ ἐπίθετο τοῦ μεγάλου, ἦταν ἕνας βασιλεὺς μὲ ἀναμφισβήτητα διοικητικὰ καὶ στρατιωτικὰ χαρίσματα. Εἶχε ὅμως καὶ αὐτὸς τά... ἁπλυτά του.

Γι' αὐτὸ μάλιστα, ἡ περίφημη αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας Μαρία—Θηρεσία, ἡ ὁποία τὸν ἐγνώριζε ἀρκετὰ καλά, γιατί στὴν ἀρχὴ ὑπῆρξε ἀντίπαλός της καὶ κατόπιν σύμμαχός της, ἔγραφε γι' αὐτὸν τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικά :

«Ὅλος ὁ κόσμος ξέρει ἂν καὶ πόσο πρέπει νὰ βασίζεται κανεὶς στὸν βασιλέα τῆς Πρωσσίας καὶ στοὺς ὅρκους του. Εἶνε τόσο γνήσια ὅλ' αὐτά, ὥστε κανένας ἡγεμὼν δὲν μπορεῖ πειὰ ν' ἀπατηθῆ ἀπὸ τὶς ὑποσχέσεις του καὶ νὰ ἐκπλαγῆ ἀπὸ τὶς ἀπιστίες του. Τὸν ἔχουν μάθει ὅλοι...».

Ὁ Φρειδερῖκος, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, δὲν εἶχε καθόλου καρδιά. Ἀγνοοῦσε τί θὰ πῆ ἐπιείκεια καὶ καλωσύνη.

Τὴν κατοικία του τὴ συνηθισμένη τὴν ἀποκαλοῦσε «Σὰν Σουσί», δηλ. «Ἀφροντισιά», καὶ τὴν εἶχε χτίσει σύμφωνα μὲ τὸ ὑπόδειγμα ξένων ἀνακτόρων.

Μέσα στὸ παληὸ αὐτὸ οἴκημα, στὸ ὁποῖο ὁδηγεῖ μιὰ πανύψηλη τεραστία σκάλα, σώζονται ἀκόμα τὸ φλάουτό του, τὰ τετράδια τῆς μουσικῆς του καὶ ἡ ἀποσκευές του, μεταξὺ τῶν ὁποίων συμπεριλαμβάνεται καὶ μιὰ ξύλινη κακοφτιαγμένη κασέλλα.

Ὁ Φρειδερῖκος δὲν ἦταν καθόλου λεπτὸς καὶ κομψὸς στοὺς τρόπους του, ἀπεναντίας ἦταν ἐξαιρετικὰ ἀκάθαρτος καὶ δὲν πρόσεχε καθόλου στὴν τουαλέττα του.

Ἐπειδὴ ἤθελε νὰ ξυπνάη κάθε πρωὶ στὶς τέσσερες καὶ δὲν μποροῦσε νὰ σηκωθῆ μόνος του, ἔβαζε τὸ θαλαμηπόλο του καὶ τοῦ πετοῦσε στὰ μοῦτρα μιὰ πετσέτα βρεγμένη μὲ κρύο νερό.

Ἀφοῦ σηκωνόταν ἀπὸ τὸ κρεββάτι του, φοροῦσε τὴ στρατιωτική του στολὴ καὶ ἔβαζε στὸ κεφάλι του τὴν ἀχώριστη περροῦκα του. Κατόπιν ἕνας ὑπηρέτης τὸν ἐξύριζε, ἐνῶ ἕνας ἄλλος ἄναβε φωτιὰ στὸ δωμάτιο.

Μερικὲς φορὲς φοροῦσε ἀποπάνω του καὶ ἕνα εἶδος νυχτικοῦ ποὺ εἶχε μαυρίσει ἀπ' τὴν ἀκαθαρσία, πολὺ δὲ σπανίως καὶ σ' ἐξαιρετικὲς μόνο περιστάσεις ἔπλενε τὸ πρόσωπό του. Ἡ... ἁπλυσιά του ἦταν παροιμιώδης. Ἰδοὺ τί γράφει σχετικῶς κάποιος αὐλικὸς ποὺ διετέλεσε πολλὰ χρόνια στὴν ὑπηρεσία του :

«Ἡ ἀποστροφὴ τοῦ Φρειδερίκου καὶ πρὸς τὴν πιὸ στοιχειώδη καθαριότητα εἶνε τόσο μεγάλη, ὥστε σχημάτισα τὴ γνώμη ὅτι πάσχει ἀπὸ ὑδροφοβία. Ἀντὶ νὰ πλένη, ὅπως ὅλος ὁ κόσμος, τὸ πρόσωπό του, τὸ πασαλείβει μὲ... ἄσπρο φτιασίδι !».

Ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὴ συνήθεια ποὺ εἶχε νὰ παίζη ἐπὰ σειρὰν ὁλοκλήρων ὡρῶν φλάουτο ἔγερνε πάντα τὸ κεφάλι του πρὸς τὸν ἀριστερὸ ὦμο καὶ τὸ ἐλάττωμα αὐτὸ τοῦ ἔμεινε σὲ ὅλη του τὴ ζωή.

Ἡ ἱματιοθήκη του ἦταν πολὺ πενιχρή. Ἀπετελεῖτο ἀπὸ μιὰ στολὴ γιὰ τὶς ἐπίσημες τελετές, ἡ ὁποία εἶχε ραφτεῖ στὰ 1740 καὶ τὴν ὁποία χρησιμοποιοῦσε μέχρι τοῦ... 1786, ἀπὸ δυὸ—τρεῖς παληὲς φορεσιὲς καὶ ἀπὸ ἕνα ζευγάρι χοντρὲς μπότες, τὶς ὁποῖες ὁ βασιλεὺς ἔβγαζε μόνον ὅταν κοιμόταν καὶ ἡ ὁποῖες ἀπὸ τὴν πολυκαιρία εἶχαν πάρει ἕνα ἀτροσδιόριστο χρῶμα.

Ὅλ' αὐτὰ ὁ Φρειδερῖκος τὰ ἔκανε, ὄχι μόνο γιατί ἦταν τέτοια ἡ ἰδιοσυγκρασία του, ἀλλὰ καὶ γιατί ἤθελε νὰ καταπολεμήση τὶς ξένες συνήθειες, ἡ ὁποῖες ἐρχόντουσαν κυρίως ἀπὸ τὴ Γαλλία καὶ ἀπειλοῦσαν νὰ ἐπιβληθοῦν στὴ χώρα του.

— Προτιμῶ νὰ πεθάνω στὰ σκουπίδια, ἔλεγε, παρὰ νὰ μιμηθῶ αὐτοὺς τοὺς γελοίους Γάλλους !...

Ἡ ἀντιπάθειά του πρὸς τὴ Γαλλία ἔφτανε μέχρι τέτοιου σημείου, ὥστε κάποτε βάφτισε τὸ στρατιωτικὸ ἄλογό του μὲ τ' ὄνομα τοῦ ἐνδόξου στρατάρχου Κοντέ !

Ἡ γυναῖκες δὲν ἐξασκοῦσαν σ' αὐτὸν κανένα θέλγητρο καὶ φερνόταν ἀπέναντί τους ὅπως θὰ φερνόταν... στὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα ἐν τούτοις ἀγαποῦσε.

Καμμιὰ γυναῖκα δὲν τὸν εἶχε ἐπηρεάσει κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ζωῆς του, οὔτε αὐτὴ ἀκόμα ἡ σύζυγός του, μὲ τὴν ὁποία ἡ σχέσεις του ἦσαν ἀσήμαντες ἢ μᾶλλον... ἀνύπαρκτες.

Οὔτε μ' αὐτήν, οὔτε καὶ μὲ καμμιὰν ἄλλη ἀπόχτησε παιδί. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ εἶχε ὑπ' ὄψιν του καὶ ὁ Γάλλος ὑπουργὸς Τυργκό, ὁ ὁποῖος ἐσατύρισε τὸν μεγάλο Φρειδερῖκο στὸ παρακάτω ἐπίγραμμά του :

«Ἑκατὸ χιλιάδες ἄνθρωποι βρῆκαν τὸ θάνατο ἀπ' αὐτόν, ἀλλὰ κανένας τὴ ζωή !».

Ὁ Φρειδερῖκος, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, εἶχε στὴν Αὐλή του ὀχτὼ—δέκα ὡμορφοκαμωμένους νέους, οἱ ὁποῖοι ἐκαλοῦντο «Μινιὸν» καὶ οἱ ὁποῖοι ντυνόντουσαν κατ' ἐντολή του μὲ πλούσια ἀνατολίτικα φορέματα.

Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρό, ὅταν ὁ Φρειδερῖκος βρισκόταν στὶς καλές του, καλοῦσε τοὺς «Μινιὸν» στὸ τραπέζι του, ὅπου ροκάνιζε καὶ κατεβρόχθιζε σὰν ἀγρίμι ! Ὅταν τελείωνε τὸ φαγητό του, τὰ χέρια του, τὸ στόμα του, τὰ μάγουλά του, ὅλα ἦσαν ἀλειμμένα μὲ σάλτσες !

Στὸ «Σὰν Σουσὶ» παρέθετε ταχτικὰ γεύματα, κατὰ τὰ ὁποῖα γινόντουσαν ἀγῶνες ταχυφαγίας καὶ πολυφαγίας.

Ὅταν οἱ συνδαιτημόνες ἐχόρταιναν, γιὰ νὰ φάνε ἀκόμα, ξεκουμπωνόντουσαν, ἀφαιροῦσαν τὰ περιλαίμιά τους, ἔβγαζαν τὶς περροῦκες των καὶ ξαπλωνόντουσαν σχεδὸν γυμνοὶ ἀπάνω στὸ πάτωμα.

Ἀπὸ ὅλους τοὺς φίλους του ὁ Φρειδερῖκος ἀγαποῦσε περισσότερο κάποιον Ἀργκέν, ὁ ὁποῖος δὲν ἐπίστευε οὔτε στὸ Θεό, οὔτε στὸ Διάβολο.

Ἐν τούτοις ὁ Ἀργκὲν εἶχε μερικὲς προλήψεις, ἡ ὁποῖες διασκέδαζαν πραγματικὰ τὸν ἰδιόρρυθμο μονάρχη. Φοβόταν π.χ. τὴν Παρασκευή, ἔτρεμε ὁσάκις ἔβλεπε... χοίρους καὶ ὅταν ἔβλεπε ἀνθρώπους μὲ μαῦρα ροῦχα γινόταν ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὸ φόβο του.

Ὁ Μέγας Φρειδερῖκος
(Αὐτοπροσωπογραφία του, εὑρεθεῖσα στὰ χειρόγραφά του).

Ὁ Φρειδερῖκος, ὁ ὁποῖος ἤξερε πειὰ ὅλες του τὶς συνήθειες καὶ στὸν ὁποῖο ἄρεσαν ὑπερβολικὰ τ' ἀστεῖα κι' ἡ φάρσες, γιὰ νὰ διασκεδάζη, ἀναποδογύριζε συχνὰ μπροστά του τὴν ἀλατοθήκη, τὸν προσκαλοῦσε στὰ γεύματά του πάντοτε ὡς δέκατο τρίτο καὶ ἔβαζε νὰ τοποθετήσουν τὰ μαχαιροπήρουνά του σὲ σχῆμα σταυροῦ.

Ἀλλὰ ἡ τουφερότητες τοῦ μονάρχου δὲν σταματοῦσαν ἐδῶ. Μιὰ φορὰ ὁ Φρειδερῖκος, ποὺ ὁ φίλος του ἔπασχε ἀπὸ συνάχι, μεταμφιέστηκε σὲ... παπᾶ καὶ πῆγε στὸ σπίτι του ἀκολουθούμενος ἀπὸ ἕναν διάκο καὶ μερικὰ παιδιὰ ποὺ βαστοῦσαν λαμπάδες.

Μπαίνοντας μέσα κατευθύνθηκαν πρὸς τὸ κρεββάτι τοῦ ἀρρώστου ψάλλοντας τὴ νεκρώσιμη ἀκολουθία. Ὅταν ἔφταση στὸ προσκέφαλό του, ὁ Φρειδερῖκος ἔχυσε στὸ κεφάλι του ἕνα δοχεῖο γεμᾶτο λάδι.

Ὁ δυστυχισμένος ἀσθενὴς νομζοντας πὼς ἔχει νὰ κάμη μὲ πνεύματα τῆς Κολάσεως, ἄρχισε νὰ κλαίη καὶ νὰ προσεύχεται ζητῶντας μὲ ταπεινότητα συγχώρησι καὶ ἔλεος. Μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ θέαμα ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ συνοδοί του ἔσκασαν στὰ γέλια καὶ ἔτσι ἀπεκαλύφθη ἡ φάρσα ποὺ εἶχε παίξει ὁ βασιλεύς.

Ὅταν ὁ Φρειδερῖκος πέθανε, παράγγειλε νὰ τὸν θάψουν στὸν κῆπο τοῦ ἀνακτόρου του στὸν ἴδιο τάφο μὲ τοὺς σκύλους του, θέλοντας μ' αὐτὸ νὰ δείξη τὴν περιφρόνησί του πρὸς τοὺς θρησκευτικοὺς καὶ τοὺς ἀνθρωπίνους τύπους.

Ἡ παραγγελία του ὅμως, ἂν καὶ ἀνεγράφετο ρητῶς στὴ διαθήκη του, δὲν ἐξετελέσθη καὶ ὁ νεκρὸς ἐτάφη στὸ ὑπόγειο τῆς ἐκκλησίας τοῦ Πότσδαμ, ὅπου παραμένει μέχρι σήμερα.

— Πάρα πολύ !

Ὁ Φραγκίσκος αἰσθάνθηκε μιὰ ἐπιθυμία ποὺ κ' ἄλλη φορὰ τὴν εἶχε δοκιμάσει.

— Πρέπει νὰ τὴ δῶ αὐτὴ τὴν ὡραία Φερρονιέρα ! εἶπε.

— Δὲν εἶνε δύσκολο, ἀποκρίθηκε ὁ μηχανικός, παίρνοντας κ' αὐτὸς μέρος στὴ συνομιλία.

— Εἶνε εὔκολο, Λεσκό̀τ ;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε.

— Λοιπόν, θὰ πᾶμε στὸ Παρίσι νὰ ἰδοῦμε τὴν ὡραία Φερρονιέρα, τὴν ὁποία ἕνας ἔξοχος καλλιτέχνης ἐπαινεῖ τόσο πολύ.

Μετὰ δυὸ μέρες ὁ βασιλεὺς εἶδε πράγματι σ' ἕνα χορὸ τὴ σύζυγο τοῦ γηραιοῦ δικηγόρου. Τὴν εἶδε καὶ γοητεύτηκε, τὴ βρῆκε ἀνώτερη τῶν προσδοκιῶν του κ' ἄκουσε νὰ τὸν σέρνη σὰν μαγνήτης.

Τὴ συνέχεια θὰ τὴ δοῦμε στὸ ἐρχόμενο φύλλο.